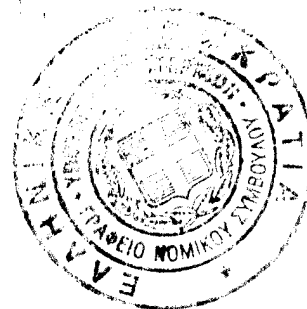

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 84/2020

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Τμήμα Ε')

Συνεδρίαση της 17^{ης} Ιουνίου 2020

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Αφροδίτη Κουτούκη, Δήμητρα Κεφάλα, Αντώνιος Τατσόπουλος, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αθηνά Αλεφάντη, Ιωάννης Χατζηνέκουρας και Ιωάννα Λεμπέση, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγήτρια: Χριστίνα Γιωτοπούλου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το με αριθμό πρωτοκόλλου 11555/17.2.2020 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών /Γενική Δ/ση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Αναπτυξιακής Πολιτικής/ Διεύθυνση Οικονομικών ΟΤΑ/ Τμήμα Εσόδων, σε συνδυασμό με το έγγραφο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (Γενική Διεύθυνση Μεταφορών, Διεύθυνση Οδικών Εμπορευματικών Μεταφορών, Τμήμα Α' Μεταφορικών και Λοιπών Επιχειρήσεων) με αριθμό πρωτοκόλλου Γ5/79060/3518/5.12.2019.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται ποιες είναι οι συνέπειες που μπορεί να επιφέρει στη νομιμότητα του διοικητικού μέτρου της παρακράτησης των στοιχείων κυκλοφορίας του οχήματος, το οποίο προβλέπεται προς

εξασφάλιση της καταβολής του διοικητικού προστίμου της παραγράφου 8 του άρθρου 1 του ν. 3446/2006, (η οποία έχει ήδη αναριθμηθεί σε 7, με την παράγραφο 1 του άρθρου 30 του ν. 4663/2020), α) η εν στενή εννοία βεβαίωση στην αρμόδια ΔΟΥ του διοικητικού προστίμου ή η μη δυνατότητα για αυτή, λόγω παρέλευσης τυχόν αποσβεστικής προθεσμίας και β) η παραγραφή της ταμειακώς βεβαιωμένης αξίωσης από το εν λόγω διοικητικό πρόστιμο.

Στο πιο πάνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε΄) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο ανωτέρω έγγραφο ερώτημα της υπηρεσίας και στα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν παρατίθεται το ακόλουθο πραγματικό και υποβάλλεται το εξεταζόμενο ερώτημα, κατ' επίκληση των νομοθετικών διατάξεων που αναφέρονται στο έγγραφο αυτό.

1.Με τις καταλογιστικές πράξεις παράβασης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Πιερίας (Δ/ση Μεταφορών και Επικοινωνιών – Μικτό Κλιμάκιο Ελέγχου), με αριθμό Κ.Π.Π 3 και 4 και ημερομηνία 12.9.2008, οι οποίες συντάχτηκαν κατόπιν της με ίδια ημερομηνία και αριθμό Δ.Π.Π. 2 διαπιστωτικής πράξης παράβασης, επιβλήθηκαν, αφενός στον μισθωτή και αφετέρου στον οδηγό του οχήματος Δ.Χ με στοιχεία κυκλοφορίας Ρ 3792, ιδιοκτησίας του Δ.Α, πρόστιμα συνολικού ύψους 5.500 και 300 ευρώ αντίστοιχα, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 3 του ν. 3446/2006. Κατά τη σύνταξη της παραπάνω διαπιστωτικής πράξης παράβασης αφαιρέθηκαν, επί τόπου, τα στοιχεία κυκλοφορίας (άδεια και η κρατική πινακίδα Ρ 3792) του οχήματος, σε εφαρμογή των παρ. 1.3 και 1.11. του άρθρου 4 του ν. 3446/2006. Η αφαιρεθείσα πινακίδα, μαζί με αντίγραφα της διαπιστωτικής πράξης παράβασης και των καταλογιστικών πράξεων παράβασης, διαβιβάστηκαν στη Δ/ση Μεταφορών και Επικοινωνιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λακωνίας, ως «συγκοινωνιακά» αρμόδιας περιοχής, με την επισήμανση να αποδοθεί αυτή στον ιδιοκτήτη μετά την καταβολή των επιβληθέντων προστίμων, συνολικού ύψους 5.800 ευρώ. (σχετικό το με αριθμό πρωτοκόλλου 11/οικ.12353/15.9.2008 έγγραφο της Δ/σης Μεταφορών και Επικοινωνιών της Ν.Α Πιερίας, στην εδαφική

Περιφέρεια της οποίας έλαβε χώρα, σύμφωνα με τα παραπάνω, η αφαίρεση των στοιχείων κυκλοφορίας του οχήματος και η σύνταξη των καταλογιστικών πράξεων παράβασης).

2. Με αίτησή του προς την παραπάνω Δ/ση της ΝΑ Λακωνίας, το έτος 2009, και ενώ τα επιβληθέντα πρόστιμα δεν είχαν εξοφληθεί, ο ιδιοκτήτης του οχήματος ζήτησε την απόδοση των στοιχείων κυκλοφορίας επικαλούμενος τη λύση της μίσθωσης. Σε σχετικό ερώτημα της υπηρεσίας αυτής προς το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών δόθηκε η απάντηση ότι δεν δύνανται να επιστραφούν τα στοιχεία κυκλοφορίας οχήματος πριν από την καταβολή των οφειλομένων προστίμων (σχετικό το από 24.8.2009, αριθμ. πρωτοκόλλου Γ6/ 31446/2532 έγγραφο της Διεύθυνσης Ασφάλειας Χερσαίων Μεταφορών – Διεύθυνση Εμπορευματικών Μεταφορών του Υπουργείου αυτού). Ο ιδιοκτήτης του οχήματος επανήλθε με νέα, με ημερομηνία 8.10.2019 αίτηση προς την Περιφέρεια, πλέον, Πελοποννήσου (Γενική Δ/ση Μεταφορών και Επικοινωνιών/ Δ/ση Μεταφορών και Επικοινωνιών Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας), με την οποία ζητούσε από την υπηρεσία ενημέρωση σχετικά με τον λόγο της επί δεκαετία παρακράτησης της πινακίδας του οχήματός του, εφόσον δεν έχει στο όνομά του παράβαση, αλλά, ακόμη και εάν είχε, αυτή έχει παραγραφεί λόγω παρόδου δεκαετίας. Κατόπιν της αίτησης αυτής, η παραπάνω Διεύθυνση ζήτησε τις απόψεις του Υπουργείου Μεταφορών και Υποδομών σχετικά με την απόδοση ή μη των στοιχείων κυκλοφορίας οχήματος, χωρίς καταβολή προστίμου, σε περίπτωση τυχόν παραγραφής της παράβασης (σχετικό το 90233/12446/18.10.2019 έγγραφο).

3. Ακολούθως, το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών (Γενική Διεύθυνση Μεταφορών, Διεύθυνση Οδικών Εμπορευματικών Μεταφορών, Τμήμα Α΄ Μεταφορικών και Λοιπών Επιχειρήσεων), με το με αριθμό πρωτοκόλλου Γ5/79060/3518/5.12.2019 έγγραφο με θέμα «Είσπραξη εσόδων των Περιφερειών από πρόστιμα του ν. 3446/2006 σε φορτηγά οχήματα – Διοικητικά μέτρα για την εξασφάλιση καταβολής του προστίμου», προς την ερωτώσα υπηρεσία απηύθυνε προς αυτήν τα ακόλουθα ερωτήματα: **Α.** Σε ποιες ενέργειες προβαίνει η Περιφέρεια για την βεβαίωση προστίμου που διαπίστωσε και καταλόγισε το Μικτό Κλιμάκιο Ελέγχου του άρθρου 1 του ν.

3446/2006. Β. Υπάρχει ή όχι αποσβεστική προθεσμία εντός της οποίας η Περιφέρεια οφείλει να βεβαιώσει ως έσοδο ένα πρόστιμο του ν. 3446/2006. Γ. Πότε παραγράφεται η χρηματική αξίωση της Περιφέρειας για είσπραξη προστίμου του ν. 3446/2006 που έχει βεβαιωθεί. Από πότε υπολογίζεται το χρονικό διάστημα της παραγραφής. Δ. Αναλόγως των απαντήσεων στα υπό Α έως Γ ερωτήματα, ποια είναι η άποψη της υπηρεσίας για την τύχη του διοικητικού μέτρου της αφαίρεσης στοιχείων κυκλοφορίας για εξασφάλιση καταβολής προστίμου του άρθρου 1 παρ. 8 ν. 3446/2006, σε περίπτωση παρόδου άπρακτης της αποσβεστικής προθεσμίας για βεβαίωση του εσόδου ή σε περίπτωση παραγραφής βεβαιωμένης χρηματικής αξίωσης.

4. Η ερωτώσα υπηρεσία, στο με αριθμό πρωτοκόλλου 155/17.2.2020 έγγραφο ερώτημά της, εκφράζει τους εξής προβληματισμούς: α) εάν υπάρχει αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να διενεργηθεί η βεβαίωση στην αρμόδια ΔΟΥ του επιβληθέντος κατά το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 3446/2006 διοικητικού προστίμου, και β) ποιες είναι οι συνέπειες της (όποιας τυχόν) προβλεπόμενης αποσβεστικής προθεσμίας προς βεβαίωση του διοικητικού προστίμου ή της παρόδου της προθεσμίας προς είσπραξη του βεβαιωθέντος προστίμου, στο μέτρο της παρακράτησης από την αρμόδια υπηρεσία των στοιχείων της κυκλοφορίας του οχήματος.

Νομοθετικό πλαίσιο

5. Στις διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 4 του ν.3446/2006, «Αρχές ελέγχου κυκλοφορίας οχημάτων – Ρυθμίσεις για τις επιβατικές μεταφορές κλπ», (Α'49), όπως ίσχυε, κατά τον κρίσιμο χρόνο στον οποίο ανατρέχει το διδόμενο ιστορικό (:έτος σύστασης της διαπιστωτικής πράξης παράβασης και των καταλογιστικών πράξεων παράβασης) ορίζονταν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1 «1. Σε κάθε Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση της χώρας συνιστώνται ένα ή περισσότερα Μικτά Κλιμάκια Ελέγχου (Μ.Κ.Ε.). Τα Μ.Κ.Ε. είναι αρμόδια για τον έλεγχο της νομιμότητας και ασφάλειας της κυκλοφορίας και των εκπομπών καυσαερίων των οχημάτων, ελληνικών και αλλοδαπών, που κυκλοφορούν στη χώρα, τον έλεγχο νομιμότητας της διενέργειας μεταφοράς με αυτά, καθώς και για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

2....., 3....., 4.....

4

5. Ο έλεγχος ασκείται σε κάθε σημείο της περιοχής αρμοδιότητας της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, ακόμη και στους λιμένες και πλησίον των σινοριοτικών σταθμών, καθόλη τη διάρκεια του εικοσιτετραώρου, ακόμη και τις αργίες. Η διαπίστωση της παράβασης και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων γίνεται επιτόπου, και μετά από ακρόαση του οδηγού του οχήματος, συντάσσεται σχετική έκθεση.

6. Η διαδικασία ακινητοποίησης του οχήματος και αφαίρεσης των στοιχείων κυκλοφορίας (πινακίδων και άδειας κυκλοφορίας) γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 4 του παρόντος.

7.

8. Στις περιπτώσεις που η παράβαση επισύρει την ποινή του διοικητικού προστίμου, μέτρο για την εξασφάλιση της καταβολής του, αποτελεί η επιτόπου αφαίρεση των στοιχείων κυκλοφορίας του οχήματος.

Η καταλογιστική πράξη επιβολής του προστίμου επέχει θέση στοιχείων κυκλοφορίας του οχήματος για χρονικό διάστημα επτά (7) ημερών, κατά τη διάρκεια του οποίου απαγορεύεται η έξοδος του οχήματος από τη χώρα.

Τα στοιχεία κυκλοφορίας του οχήματος επιστρέφονται στο νόμιμο κάτοχό τους από τις αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές, αφού εξοφληθεί το πρόστιμο. Η άσκηση προσφυγής κατά της πράξης επιβολής προστίμου, ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου, δεν αναστέλλει την εκτέλεσή της.

9. Τα έσοδα από την είσπραξη των προστίμων που επιβάλλονται από τα Μ.Κ.Ε. περιέρχονται στην οικεία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση κατά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και εξοπλισμού των Μ.Κ.Ε. ή των Διευθύνσεων Μεταφορών και Επικοινωνιών ή των Κέντρων Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο.). Το υπόλοιπο ποσοστό τριάντα τοις εκατό περιέρχεται ως δημόσιο έσοδο στον κρατικό προϋπολογισμό»

Άρθρο 2 «Ο έλεγχος της εφαρμογής της κείμενης νομοθεσίας για την κυκλοφορία των ελληνικών και αλλοδαπών φορτηγών οχημάτων ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης και τις διενεργούμενες με αυτά μεταφορές και των λεωφορείων ελληνικών και αλλοδαπών ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, καθώς και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων για τις παραβάσεις των υποχρεώσεων που προβλέπονται στις υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται,

σύμφωνα με το άρθρο 4, ανατίθεται στις ακόλουθες αρχές, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους:

α)....., β)....., γ)....., δ)....., ε)στα Μικτά Κλιμάκια Ελέγχου, στ).....»

Άρθρο 4 «1. Οι παραβάσεις κατά την κυκλοφορία των φορτηγών οχημάτων και οι προβλεπόμενες γι' αυτές διοικητικές κυρώσεις είναι οι εξής:.....

2. Αν διαπιστωθεί, κατόπιν ελέγχου, παράβαση που επισύρει εκτός από την επιβολή προστίμου και αφαίρεση των στοιχείων κυκλοφορίας του φορτηγού οχήματος, τότε το αρμόδιο όργανο που προβλέπεται στο άρθρο 2 αφαιρεί επιτόπου τα στοιχεία κυκλοφορίας του οχήματος και συντάσσει σχετική έκθεση.
.....

3.....

4. Όπου στις ανωτέρω περιπτώσεις αναφέρεται η επιβολή προστίμου στον ιδιοκτήτη ή τον μισθωτή φορτηγού οχήματος, αυτό επιβάλλεται μόνο στον μισθωτή εφόσον το όχημα είναι μισθωμένο».

[Επισημαίνεται ότι το άρθρο 1 υπέστη μια σειρά τροποποιήσεων, με τελευταία αυτή η οποία επήλθε με τις διατάξεις του νόμου 4663/2020 (Α'30). Ωστόσο, όσον αφορά τις κρίσιμες για το εξεταζόμενο ερώτημα ρυθμίσεις των παραγράφων 8 (ήδη 7) και 9 (ήδη 8), αυτές παρέμειναν ως είχαν στην αρχική μορφή του άρθρου].

6. Στην ακόλουθη διάταξη του άρθρου 22 του ν. 2218/1994 «Ίδρυση νομαρχιακής αυτοδιοικήσεως, τροποποιήσεις διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την περιφέρεια και άλλες διατάξεις» (Α' 90), ορίζονται τα εξής:

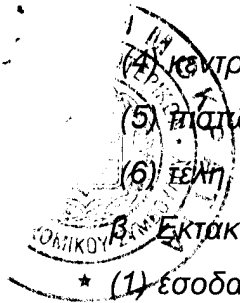
«1. Τα έσοδα της Ν.Α. είναι:

α. Τακτικά, που προέρχονται από:

(1) φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές,

(2) εισοδήματα από εκμετάλλευση της κινητής και ακίνητης περιουσίας,

(3) ειδική ετήσια οικονομική ενίσχυση του τακτικού προϋπολογισμού για την κάλυψη του κόστους άσκησης κρατικών αρμοδιοτήτων, οι οποίες μεταβιβάζονται στη Ν.Α.,

- (4) κεντρικούς αυτοτελείς πόρους,
 - (5) επιπτώσεις του προϋπολογισμού δημόσιων επενδύσεων,
 - (6) τέλη, δικαιώματα και εισφορές ανταποδοτικού χαρακτήρα.
- β. Εκτάκτα, που προέρχονται από:

- * (1) έσοδα από τέλη για χρήση έργων που γίνονται με δανεισμό,
- (2) Δάνεια, δωρεές, κληροδοσίες και κληρονομίες,
- (3) επιχόρηγησεις φορέων του δημόσιου τομέα,
- (4) εκποίηση περιουσιακών στοιχείων και
- (5) χρηματοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,
- (6) κάθε άλλη πηγή.

2. Με απόφαση του νομαρχιακού συμβουλίου μπορεί να επιβάλλονται τέλη, δικαιώματα ή εισφορές για υπηρεσίες ή έργα που συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής, στην καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και στην ανάπτυξη της περιφέρειας της Ν.Α. Τα τέλη, τα δικαιώματα και οι εισφορές αυτές έχουν ανταποδοτικό χαρακτήρα.

-
4. Η επιβολή, βεβαίωση και είσπραξη των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών των Ν.Α. γίνεται σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τους δήμους, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.
5. Η βεβαίωση των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών ενεργείται από τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις μέσα σε αποσβεστική προθεσμία πέντε (5) ετών από τη λήξη του οικονομικού έτους στο οποίο ανάγονται. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η βεβαίωση, μετά την πάροδο της παραπάνω προθεσμίας, αν: α) είναι άγνωστος ο υπόχρεος, β) έχει ακυρωθεί μετά την πάροδο της πενταετίας η φορολογική εγγραφή για το λόγο ότι ο υπόχρεος δεν έλαβε γνώση της εγγραφής, γ) η βεβαίωση έγινε σε πρόσωπο που δεν είχε μερική ή ολική φορολογική υποχρέωση και δ) η βεβαίωση έγινε για οικονομικό έτος διάφορο από αυτό που αφορά η φορολογική υποχρέωση.
6. Ο χρόνος παραγραφής των αξιώσεων των Ν.Α. είναι είκοσι (20) έτη και αρχίζει από τη λήξη του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο βεβαιώθηκαν αυτές οριστικά. Κατ' εξαίρεση, οι προερχόμενες από φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές, παραγράφονται μετά πενταετία, η οποία αρχίζει όπως ανωτέρω.
-

10. Τα πρόστιμα, που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία ή κανονιστικές αποφάσεις, επιβάλλονται υποχρεωτικώς με αιτιολογημένη απόφαση του νομάρχη με βάση σχετική έκθεση οργάνου της και εισπράττονται όπως και τα λοιπά έσοδα. Η απόφαση επιβολής προστίμου μαζί με αντίγραφο της εκθέσεως κοινοποιείται στον υπόχρεο».

[Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 4, 5, και 6 του ανωτέρω άρθρου κωδικοποιήθηκαν στα άρθρα 82, 83 και 84 του π/δτος 30/1996 «Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης», (Α'21)].

7. Στις ακόλουθες διατάξεις των άρθρων 3 και 283 του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α'87), όπως ισχύουν, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 3 : «1. Οι περιφέρειες είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και αποτελούν το δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης.....».

Άρθρο 283: «Από την έναρξη λειτουργίας των περιφερειών καταργούνται οι ενιαίες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και τα νομαρχιακά διαμερίσματα.

Οι περιφέρειες υπεισέρχονται, αυτοδικαίως, μετά την έναρξη ασκήσεως των αρμοδιοτήτων τους, σε όλα τα δικαιώματα, περιλαμβανομένων και των εμπραγμάτων, καθώς και στις υποχρεώσεις, των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.....».

8. Ήδη, στη διάταξη του άρθρου 167 του ν. 3463/2006 «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων» (Α'114), ορίζονται τα εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του παρόντος, για την είσπραξη των εσόδων των Δήμων και των Κοινοτήτων εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, όπως αυτές κάθε φορά ισχύουν.

Τα ταμειακά όργανα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ασκούν αντιστοίχως όλες τις Αρμοδιότητες που προβλέπουν οι διατάξεις αυτές.

.....»

9. Στα δε άρθρα 1, 2 και 4 του ν.δ 356 της 27.3/5.4 1974 «Περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων» (Α' 90), όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

8

Άρθρο 1: «1. Η είσπραξις των εκ πάσης αιτίας δημοσίων εσόδων ενεργείται κατά τας διατάξεις του παρόντος Ν. Διατάγματος.....»

Άρθρο 2: «1.....η είσπραξη των δημοσίων εσόδων ανήκει στην αρμοδιότητα της Φορολογικής Διοίκησης και των λοιπών οργάνων που ορίζονται με ειδικές διατάξεις για το σκοπό αυτόν ή των ειδικών ταμιών, στους οποίους έχει ανατεθεί η είσπραξη ειδικών εσόδων.....

2. Για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων απαιτείται νόμιμος τίτλος.νόμιμο τίτλο αποτελούν: α) Τα έγγραφα, στα οποία οι αρμόδιες αρχές προσδιορίζουν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τον οφειλέτη, το είδος, το ποσό και την αιτία της οφειλής. β) Τα δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα, από τα οποία αποδεικνύεται η οφειλή. γ) Τα δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα, από τα οποία πιθανολογείται η οφειλή, ως προς την ύπαρξη και το ποσό αυτής, κατά την έννοια του άρθρου 347 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

3. Η είσπραξη στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου πραγματοποιείται από τη Φορολογική Διοίκηση μετά την καταχώριση των στοιχείων του νόμιμου τίτλου στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων, είτε κατόπιν αποστολής στη Φορολογική Διοίκηση χρηματικού καταλόγου από την αρχή που απέκτησε το νόμιμο τίτλο είτε με βάση μόνο το νόμιμο τίτλο, εφόσον αυτός έχει περιέλθει με οποιονδήποτε τρόπο στη Φορολογική Διοίκηση. Ο χρηματικός κατάλογος περιέχει τα προσδιοριστικά στοιχεία της οφειλής, του υπόχρεου και των τυχόν συνυπόχρεων ευθυνόμενων τρίτων. Τυχόν παράλειψη αναφοράς των ευθυνόμενων συνυπόχρεων δεν θίγει το κύρος του νομίμου τίτλου ούτε τη νομιμότητα της εισπρακτικής διαδικασίας ή της διαδικασίας της εκτέλεσης.....».

Άρθρο 4: «1.Αμα τη βεβαιώσει ποσού πινός εις το Δημόσιον Ταμείον ως δημοσίου εσόδου ο Διευθυντής του Δημοσίου Ταμείου υποχρεούται επί πειθαρχική αυτού ευθύνη να αποστείλη προς τον οφειλέτην ατομικήν ειδοποίησιν, δυνάμενος και να κοινοποιήση ταύτην, περιέχουσαν τα στοιχεία του οφειλέτου, το είδος και το ποσόν του χρέους, το οικονομικόν έτος εις ο ανήκει τούτο, τον αριθμόν και την χρονολογίαν του τριπλοτύπου βεβαιώσεως και την χρονολογίαν πληρωμής του χρέους ή εκάστης δόσεως εις περίπτωσιν καταβολής εις δόσεις. Η ειδοποίησις αύτη αποστέλλεται προς τον οφειλέτην διά της Ταχυδρομικής Υπηρεσίας ή δι' υπαλλήλων του Δημοσίου Ταμείου».

10. Στο π.δ. 16/1989, «Κανονισμός Λειτουργίας Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών (ΔΟΥ) και των Τοπικών Γραφείων και καθήκοντα υπαλλήλων αυτών», (Α'205) το οποίο εκδόθηκε σε εκτέλεση του άρθρου 49 του ν. 1591/1986 ορίζεται:

Άρθρο 49: «Το Τμήμα Εσόδων διακρίνεται στα πιο κάτω Γραφεία: 1.- Γραφείο Βεβαίωσης 2.- Γραφείο Είσπραξης...».

Άρθρο 50: «Το Γραφείο αυτό έχει την αρμοδιότητα για τη βεβαίωση των εσόδων υπέρ του Δημοσίου και τρίτων, που έχουν εκκαθαριστεί και βεβαιωθεί με νόμιμους τίτλους βεβαίωσης από τα αρμόδια τμήματα της Δ.Ο.Υ. ή από την αρμόδια Διεύθυνση του Κέντρου Πληροφορικής ή άλλη αρμόδια Αρχή.»

Άρθρο 51: «Η βεβαίωση των εσόδων στις Δ.Ο.Υ. γίνεται με νόμιμους τίτλους είσπραξης, όπως αυτοί καθορίζονται από το Ν.Δ.356/1974 "περί Κώδικος Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων" (Κ.Ε.Δ.Ε.) (ΦΕΚ 90/Α).»

Άρθρο 52: «Δικαιολογητικά στοιχεία για την έκδοση τίτλου είσπραξης αποτελούν: 1.- Η διάταξη νόμου. 2.- Οι τίτλοι βεβαίωσης που προβλέπονται από τη νομοθεσία που ισχύει. 3.- Η καταλογιστική απόφαση. 4.- Οι αποφάσεις ή πράξεις αρμόδιας αρχής.»

Άρθρο 53: «Η σύνταξη των τίτλων είσπραξης από τα αρμόδια τμήματα της Δ.Ο.Υ, η αποστολή αυτών στο Τμήμα Εσόδων, καθώς και η βεβαίωσή τους, γίνεται μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται από τις διατάξεις που ισχύουν.»

Άρθρο 54: «Η βεβαίωση των εσόδων του Δημοσίου ή τρίτων διακρίνεται: 1.- Σε βεβαίωση που γίνεται με βάση τίτλους είσπραξης. 2.-

Άρθρο 55: «1.- Για κάθε οικονομικό έτος και έσοδο, συντάσσονται από τις αρμόδιες Αρχές και στέλνονται στις Δ.Ο.Υ. τίτλοι είσπραξης, στους οποίους πρέπει να περιέχονται: α. Ο τίτλος της αρχής που τους συντάσσει β. Ο αριθμός του τίτλου είσπραξης γ. Η αρμόδια Δ.Ο.Υ. που θα κάνει τη βεβαίωση. δ. Το επώνυμο, όνομα, πατρώνυμο, Α.Φ.Μ., το επάγγελμα, η ακριβής διεύθυνση του επαγγέλματος και της κατοικίας του οφειλέτη και αν πρόκειται για εταιρίες η επωνυμία τους, η έδρα τους και τα φυσικά πρόσωπα που είναι υπόχρεα με τις διευθύνσεις τους. ε. Το είδος του εσόδου, το οφειλόμενο ποσό αναλυμένο σε κωδικούς αριθμούς εσόδου ή εκτός προϋπολογισμού λογαριασμούς, σε ακέραιες μονάδες. στ. Ο αριθμός των δόσεων. ζ. Οι υπογραφές του υπαλλήλου που συντάσσει αυτούς, του αρμοδίου προϊσταμένου του τμήματος και του προϊσταμένου της υπηρεσίας. η.

Η υπηρεσιακή σφραγίδα. Τίτλοι εισπραξης, οι οποίοι δεν περιέχουν τα πιο πάνω στοιχεία δε γίνονται δεκτοί για βεβαίωση από τις Δ.Ο.Υ. και επιστρέφονται στην αρχή που τους έστειλε για συμπλήρωση. Στις Δ.Ο.Υ. στέλνονται μόνο πρωτότυποι τίτλοι εισπραξης».

Άρθρο 61 : «1.-Η βεβαίωση των τίτλων εισπραξης γίνεται το ταχύτερο δυνατό και όχι αργότερα από τις προθεσμίες που ορίζονται από τις διατάξεις που ισχύουν. 2. -Η βεβαίωση πραγματοποιείται με την καταχώρηση των στοιχείων του τίτλου εισπραξης στις αντίστοιχες ενδείξεις των στηλών του διπλότυπου βιβλίου παραλαβής και βεβαίωσης εισπρακτέων εσόδων, από το οποίο παίρνει τον αύξοντα αριθμό και τη χρονολογία, η οποία είναι και της βεβαίωσης».

11. Με τις διατάξεις των άρθρων 71 του ν. 542/1997 «Περί τροποποίησης, αντικατάστασης και συμπλήρωσης φορολογικών και άλλων τινών διατάξεων», (Α'41) προβλέπεται ότι:

Άρθρο 71:«1.Η βεβαίωσις οιουδήποτε φόρου, τέλους, προστίμου, δικαιώματος ή εισφοράς υπέρ του Δημοσίου μετά των πάσης φύσεως προσθέτων και υπέρ τρίτων, ενεργείται εντός προθεσμίας τριών μηνών από της λήξεως του μηνός εντός του οποίου εκτήθη ο τίτλος βεβαιώσεως. Η παράλειψις της βεβαιώσεως εντός της προθεσμίας ταύτης, συνιστώσα πειθαρχικόν αδίκημα, επισύρει, κατά των υπευθύνων, τας υπό του ν. 1811/1951 "περί Κώδικος Καταστάσεως των δημοσίων διοικητικών υπαλλήλων", ως ούτος τροποποιηθείς ισχύει, προβλεπομένας ποινάς. Ανεξαρτήτως των υπό του προηγουμένου εδαφίου οριζομένων, η βεβαίωσις δύναται να ενεργηθή και μετά την πάροδον της τριμήνου προθεσμίας και ουχί πέραν των τριών ετών, από της λήξεως του έτους εντός του οποίου εκτήθη ο τίτλος βεβαιώσεως.

.....».

12. Στην υπουργική απόφαση του (τότε) αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών με αριθμό Δ16 Ε 1113067 ΕΞ/2011 «Είσπραξη εσόδων υπέρ Δήμων από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες» (Β' 1865), η οποία εκδόθηκε κατ'εξουσιοδότηση του άρθρου 106 του προϊσχύσαντος Κώδικα Δημοσίου Λογιστικού (ν.2362/1995) ορίζεται το εξής:

«1. Αναθέτουμε στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες την είσπραξη εσόδων των Δήμων που συστάθηκαν σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 283 του ν.

3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης», όταν τα έσοδα αυτά συμβεβαιώνονται με έσοδα του Δημοσίου.

.....».

13. Στη διάταξη του άρθρου 177 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) και δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις (Α' 143) ορίζονται τα ακόλουθα:
«Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται οι διατάξεις: α. Των άρθρων 1 έως και 108 και του άρθρου 110 του ν. 2362/1995.....»

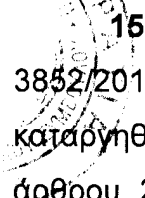
Οποιαδήποτε υφιστάμενη αναφορά στις καταργούμενες κατά τα ανωτέρω διατάξεις νοείται στο εξής ως αναφορά στις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί βάσει διατάξεων που καταργούνται δυνάμει της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του παρόντος νόμου».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, εν' όψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη μας από την ερωτώσα Υπηρεσία, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, (με την οποία συντάχθηκε και η εισηγήτρια), συνάγονται τα ακόλουθα:

14. Στις περιπτώσεις των παραβάσεων, οι οποίες δεν θίγουν τις προϋποθέσεις ασφαλούς κυκλοφορίας και η διάπραξή τους επισύρει μόνο την ποινή του προστίμου, το μέτρο της αφαίρεσης των στοιχείων κυκλοφορίας του οχήματος προβλέπεται ως μέσο για την εξασφάλιση της καταβολής του προστίμου αυτού (Αιτιολογική Έκθεση ν. 3446/2006, ΔΕφΑθηνών 4455/2017). Κατά συνέπεια, το συγκεκριμένο διοικητικό μέτρο δεν έχει αυτοτέλεια έναντι της διοικητικής πράξης επιβολής του προστίμου, εφόσον συνδέεται άρρηκτα με αυτήν, αποβλέποντας, κατά τα ανωτέρω, στον εξαναγκασμό αυτού εις βάρος του οποίου επιβλήθηκε για καταβολή του.

 15. Οι Περιφέρειες, οι οποίες συστάθηκαν με το άρθρο 3 του ν. 3852/2010, αποτελούν ΟΤΑ Β' Βαθμού, οι οποίοι διαδέχτηκαν τις καταργηθείσες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, έτσι ώστε οι διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 2218/1994 με τις οποίες ρυθμίζονται τα ζητήματα της βεβαίωσης και είσπραξης των εσόδων των (πρώην) Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων να έχουν, πλέον, εφαρμογή για την βεβαίωση και είσπραξη των εσόδων των Περιφερειών, εφόσον στο ν.3852/2010 δεν υπάρχουν διατάξεις, με τις οποίες να ρυθμίζονται τα ζητήματα αυτά.

16. Με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του ν. 2218/1994 (άρθρο 82 του πδ 30/1996) τα έσοδα των ΝΑ (ήδη Περιφερειών) διακρίνονται σε τακτικά και έκτακτα, ενώ για την επιβολή, βεβαίωση και είσπραξη των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών, τα οποία συγκαταλέγονται τόσο στα τακτικά όσο και στα έκτακτα έσοδα (περιπτώσεις α(1) και β(1)), η παράγραφος 4 της εν λόγω διάταξης παραπέμπει ρητά στις ισχύουσες για τους Δήμους (ΟΤΑ Α' βαθμού) διατάξεις, ήτοι, πλέον, στη διάταξη του άρθρου 167 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Κατά τη διάταξη αυτή, τα έσοδα των Δήμων εισπράττονται με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων. Περαιτέρω, με την παράγραφο 10 του ίδιου, ανωτέρω, άρθρου προβλέπονται τα πρόστιμα, τα οποία αποτελούν έκτακτα έσοδα από κάθε άλλη πηγή (περίπτωση (6) του εδαφίου β) της παραγράφου 1). Με την παράγραφο αυτή καθορίζεται η διαδικασία επιβολής των προστίμων (έκθεση αρμοδίου οργάνου, αιτιολογημένη απόφαση του Νομάρχη, ήδη Περιφερειάρχη, κοινοποίηση της απόφασης σε εκείνον εις βάρος του οποίου έχει επιβληθεί το πρόστιμο), ενώ αναφορικά με την είσπραξή τους, η παράγραφος παραπέμπει στη διαδικασία είσπραξης των λοιπών εσόδων των Περιφερειών.

17. Συνάγεται, συνεπώς, ότι για τη βεβαίωση και είσπραξη και των προστίμων θα εφαρμοστεί η παράγραφος 4 του άρθρου 22 ν.2218/1994, ενόψει του ότι μόνο στην παράγραφο αυτή προβλέπεται ο τρόπος είσπραξης των εσόδων των Περιφερειών, ειδικότερα δε των προερχομένων από φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές. Κατά ακολουθία, η (αναλυτικά) διαγραφόμενη από τα άρθρα 1, 2 και 4 του ΚΕΔΕ, σε συνδυασμό με το πδ 16/1989,

διαδικασία, εφαρμόζεται για τη βεβαίωση και είσπραξη και των διοικητικών προστίμων του ν. 3446/2006.

18. Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1, 2 και 4 του νδ 356/1974, και των άρθρων 51 έως 55 και 61 του πδ 16/1989, συνάγονται τα ακόλουθα:

Η ικανοποίηση των απαιτήσεων του Δημοσίου, αναλογικά δε και των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού μέσω της διαδικασίας της διοικητικής εκτέλεσης, επιτρέπεται, εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις : α) να υπάρχει χρηματική απαίτηση του Δημοσίου ή ΟΤΑ Α ή Β' βαθμού, β) η χρηματική απαίτηση αυτή να είναι εξοπλισμένη με νόμιμο τίτλο, δηλ. έγγραφο, από το οποίο να απορρέει η δικονομική υποχρέωση του οφειλέτη έναντι του Δημοσίου ή ΟΤΑ προς εκπλήρωση της υποχρέωσής του και γ) η απαίτηση να έχει βεβαιωθεί ταμειακά και να έχει καταστεί ληξιπρόθεσμη και εκτελέσιμη. Ο νόμιμος τίτλος αποτελεί, δηλαδή, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 ΚΕΔΕ, αναγκαία προϋπόθεση της διοικητικής εκτέλεσης, όχι όμως επαρκή, αφού προσ απαιτείται απαραίτητα η λεγόμενη ταμειακή βεβαίωση (Γ. Παπαγιαννόπουλος, Η έννοια του νόμιμου τίτλου κατά το άρθρο 73 παρ. 1 ΚΕΔΕ, Διδικ 4, 1992).

Ο θεσμός της βεβαίωσης και τα είδη αυτής έχουν μεγάλη σημασία στη διοικητική εκτέλεση. Η βεβαίωση διακρίνεται σε δύο στάδια. Το πρώτο στάδιο, η *βεβαίωση ευρείας εννοίας*, συνίσταται στον προσδιορισμό και την εγγραφή της απαίτησης στους χρηματικούς καταλόγους, δηλαδή στους τίτλους είσπραξης, οι οποίοι πρέπει να περιέχουν υποχρεωτικά τα οριζόμενα στο άρθρο 54 του πδ 16/1989 στοιχεία. Η πράξη που συγκροτεί τη «βεβαίωση ευρείας εννοίας» αποτελεί ατομική εκτελεστή διοικητική πράξη. Το δεύτερο και τελικό στάδιο - η βεβαίωση στενής εννοίας, άλλως ταμειακή βεβαίωση - συνίσταται στην υλοποίηση του βεβαιωμένου κατά την ευρεία έννοια νόμιμου τίτλου, του εγγράφου δηλαδή από το οποίο προκύπτει η απαίτηση, υλοποίηση η οποία συντελείται με την καταγραφή του στο βιβλίο εισπρακτέων εσόδων, με τη διαδικασία των άρθρων 54 και 61 του πδ 16/89. Η ταμειακή βεβαίωση αποτελεί την αναγκαία προϋπόθεση για τη δημιουργία του εισπραξιμού και εκτελεσίμου νομίμου τίτλου και από τη συντέλεσή της αρχίζουν να τρέχουν οι προθεσμίες του άρθρου 5 ΚΕΔΕ για το ληξιπρόθεσμο των χρεών. Η σπουδαιότητα της βεβαίωσης εν στενή έννοια συνίσταται στο ότι στη

διενέργειά της έχει την αφετηρία της η δυνατότητα άσκησης της ανακοπής του άρθρου 217 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (πριν από την ισχύ του, δε, της ανακοπής του άρθρου 73 παρ. 1 ΚΕΔΕ (αντί πολλών βλ. Β. Παπαχρήστου, Η διοικητική εκτέλεση, Γ' έκδ., 1992, σελ.35επ.).

Συνεπώς, η σχέση του νόμιμου τίτλου με την ταμειακή βεβαίωση είναι αλληλένδετη, καθόσον με την ταμειακή βεβαίωση ολοκληρώνεται η διαδικασία δημιουργίας του εκτελέσιμου, εισπραξιμού τίτλου. Ως εκ τούτου, ο νόμιμος τίτλος για να καταστεί εισπραξιμός, πρέπει να στηρίζεται στη διαδικασία βεβαίωσης ευρείας εννοίας, (σύνταξη χρηματικού καταλόγου), αλλά και να γίνεται βεβαίωση (στενής εννοίας - ταμειακή) κατά τις επιταγές του νόμου.

19. Στη διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 22 του ν. 2218/1994, προβλέπεται, ρητά, πενταετής αποσβεστική προθεσμία για τη βεβαίωση των απαιτήσεων των ΝΑ, ήδη Περιφερειών, οι οποίες προέρχονται από φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές, αρχόμενη από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο ανάγονται. Στην περίπτωση των διοικητικών προστίμων, δεν γίνεται στη διάταξη ρητή μνεία της προθεσμίας μέσα στην οποία πρέπει να διενεργηθεί η βεβαίωση αυτών. Ωστόσο, ειδικά προκειμένου για τα πρόστιμα του ν. 3446/2006, η καταλογιστική πράξη επιβολής τους, (βεβαίωση «εν ευρεία εννοία») - η οποία αποτελεί και το νόμιμο τίτλο για την περαιτέρω ταμειακή βεβαίωση και είσπραξή τους - εκδίδεται ταυτόχρονα με την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης παράβασης, με την οποία διαπιστώνεται από τις αρμόδιες αρχές ελέγχου η διενέργεια της επισύρουσας την κύρωση του προστίμου παράβασης, όπως συνάγεται από τη ρητή διατύπωση των παρ. 5 και 8 του άρθρου 1 του ν. 3446/2006. Η σύνταξη της πράξης επιβολής του προστίμου, δηλαδή του νομίμου τίτλου για την είσπραξή του, ταυτόχρονα με τη διαπίστωση της παράβασης, έλαβε χώρα και στην περίπτωση του διδόμενου ιστορικού του ερωτήματος, όπως προκύπτει από την διαπιστωτική και τις καταλογιστικές πράξεις παράβασης, οι οποίες φέρουν όμοια ημερομηνία. Συνεπώς, το κρίσιμο στη συγκεκριμένη περίπτωση ζήτημα είναι αυτό της προθεσμίας μέσα στην οποία πρέπει να διενεργηθεί η ταμειακή βεβαίωση (βεβαίωση εν «στενή εννοία») των προστίμων του ν. 3446/2006.

20. Περαιτέρω, κατά τη γνώμη, η οποία διατυπώθηκε από την Πρόεδρο του Τμήματος, Αντιπρόεδρο του ΝΣΚ, Μεταξία Ανδροβιτσανέα και τους

Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Αφροδίτη Κουτούκη, Αντώνιο Τατσόπουλο, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριο Μακαρονίδη, Αθηνά Αλεφάντη, Ιωάννη Χατζηνέκουρα και Ιωάννα Λεμπέση, η διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 22 ν. 2218/1994 δεν αναφέρεται στην προθεσμία διενέργειας της ταμειακής βεβαίωσης, αλλά στην προθεσμία για την εν ευρεία εννοία βεβαίωση των απαιτήσεων των Περιφερειών, η οποία δεν ενδιαφέρει εν προκειμένω, εφόσον η σύνταξη των καταλογιστικών πράξεων επιβολής προστίμου (εν ευρεία εννοία βεβαίωση) έχει ήδη διενεργηθεί. (βλ. σκέψη 19). Επιπρόσθετα, λόγω της απουσίας από τη διάταξη αυτή αναφοράς σε πρόστιμα και της αναφοράς της μόνο σε φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές (τα οποία έχουν, επίσης, χαρακτήρα δημοσίου βάρους, εφόσον επιβάλλονται μονομερώς εις βάρος του διοικούμενου, με πράξη της διοικητικής αρχής), εφαρμοστέα είναι η διάταξη της παρ.1 του άρθρου 71 του ν.542/1977, η οποία προβλέπει ρητώς την περίπτωση των προστίμων. Από τη διάταξη αυτή, σύμφωνα με παγία νομολογία του ΣτΕ, συνάγεται ότι το Δημόσιο δεν δύναται να προβεί σε ταμειακή βεβαίωση (βεβαίωση «εν στενή εννοία») απαιτήσεων μετά την πάροδο τριετίας από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο αποκτήθηκαν οι σχετικοί τίτλοι βεβαίωσης, έτσι ώστε να πάσχει ακυρότητας η, μετά την πάροδο της τριετίας αυτής, διενεργηθείσα ταμειακή βεβαίωση.

Επομένως, η προβλεπόμενη από τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 71 του ν. 542/1977 τριετής προθεσμία από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο αποκτήθηκε ο τίτλος βεβαίωσης έχει την έννοια της αποσβεστικής προθεσμίας. (ΣτΕ 1408/2017, 845/2015, 3288/2013, 1093/2010, 571/2009, 2944/2008, 1783/2002).

21. Κατά, δε, την ειδικότερη γνώμη των Νομικών Συμβούλων του Κράτους Κωνσταντίνου Γεωργάκη και Δήμητρας Κεφάλα (με την οποία συντάχτηκε και η εισηγήτρια) η προθεσμία για την ταμειακή βεβαίωση («εν στενή εννοία») των απαιτήσεων των Περιφερειών από διοικητικά πρόστιμα (άρα και από τα πρόστιμα του ν. 3446/2006) είναι πενταετής, αρχόμενη από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο ανάγονται, δηλαδή, αναφορικά με τα πρόστιμα του ν. 3446/2006, από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο εκδόθηκε, ταυτόχρονα με τη διαπίστωση της παράβασης, η καταλογιστική πράξη επιβολής τους. Ενόψει του γεγονότος ότι η διάταξη του άρθρου 22 ν.2218/1994 είναι ειδική για τις απαιτήσεις των Ν.Α, ήδη

Περιφερειών, και ρυθμίζει έστω και με γενικότητα όχι μόνο την εν ευρεία εννοία βεβαίωση, αλλά και την προθεσμία της εν στενή εννοία βεβαίωσης του συγκεκριμένου εσόδου (προστίμου), δεν καταλείπεται έδαφος εφαρμογής της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 71 του ν. 542/1977. Και τούτο ανεξαρτήτως των επιφυλάξεων αναφορικά με την ισχύ της διάταξης αυτής και την δυνατότητα εφαρμογής της στην εξεταζόμενη περίπτωση -έσοδο κατά εβδομήντα τοις εκατό ήδη της οικείας Περιφέρειας- (πρβλ. Γνωμ.Ν.Σ.Κ. (Ολ.) 68/2019 σκέψη 31).

22. Περαιτέρω, αναφορικά με την παραγραφή του δικαιώματος των Περιφερειών να προβούν σε λήψη μέτρων είσπραξης των ήδη ταμειακώς βεβαιωμένων απαιτήσεών τους, κατά τη ρητή και κατηγορηματική διατύπωση της παραγράφου 6 του άρθρου 22 του ν. 2218/1994, πάσης φύσεως αξιώσεις των Περιφερειών, με εξαίρεση τις προερχόμενες από φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές, παραγράφονται μετά την πάροδο εικοσαετίας από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο βεβαιώθηκαν.

23. Συνακόλουθα, και αναφορικά τόσο με το διδόμενο πραγματικό, όσο και εν γένει, η πάροδος της αποσβεστικής προθεσμίας για την ταμειακή βεβαίωση, («εν στενή εννοία»), του διοικητικού προστίμου του ν. 3446/2006, ή η παραγραφή του δικαιώματος των Περιφερειών προς είσπραξη του, ταμειακώς βεβαιωμένου, ποσού του εν λόγω προστίμου, έχει ως συνέπεια να απολέσει το νόμιμο έρεισμά του το, εξασφαλιστικό της καταβολής του προστίμου, μέτρο της παρακράτησης των στοιχείων της κυκλοφορίας του οχήματος. Ως εκ τούτου, στις περιπτώσεις αυτές, δεν είναι νόμιμη η διατήρησή του μέτρου τούτου, εφόσον ο νόμιμος τίτλος, (καταλογιστική πράξη επιβολής του προστίμου), ο οποίος αποκτήθηκε, δεν είναι δυνατό να καταστεί εισπράξιμος, κατά τα αναφερόμενα στη σκέψη **18** (:περίπτωση παρόδου της αποσβεστικής προθεσμίας προς ταμειακή βεβαίωση), ή, ακόμη και εάν έχει καταστεί εισπράξιμος, δεν είναι δυνατή η λήψη κανενός μέτρου διοικητικού καταναγκασμού εις βάρος του οφειλέτη (:περίπτωση συμπληρώσεως της εικοσαετούς παραγραφής). Κατά συνέπεια, τα στοιχεία κυκλοφορίας του οχήματος πρέπει να αποδοθούν στον ιδιοκτήτη του.

24. Περαιτέρω, από τη διατύπωση της υ.α Δ 16//2011, η οποία εφαρμόζεται και στην περίπτωση των Περιφερειών, λόγω της παραπομπής της διάταξης της παρ. 4 του άρθρου 22 ν. 2218/1994, στις αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τους Δήμους, σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 7 (πρώην 8) του ν. 3446/2006, συνάγεται ότι αυτή έχει εφαρμογή και στην είσπραξη του διοικητικού προστίμου του άρθρου 4 του ίδιου ανωτέρω νόμου. Τούτο διότι, το 30% του προστίμου περιέρχεται στον κρατικό προϋπολογισμό, επομένως, με την έννοια αυτή, το προς είσπραξη πρόστιμο αποτελεί, εν μέρει, έσοδο του Δημοσίου.

25. Εξάλλου, κατά πάγια θέση της νομολογίας, η κατάργηση των εξουσιοδοτικών διατάξεων ισχύει για το μέλλον, υπό την έννοια ότι δεν δύναται, κατ'επίκληση καταργημένης εξουσιοδοτικής διάταξης, να εκδοθεί πλέον διοικητική πράξη, πλην, όμως, οι κανονιστικές διοικητικές πράξεις, οι οποίες εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια ισχύος της ήδη καταργηθείσας εξουσιοδοτικής διάταξης, διατηρούνται σε ισχύ, εφόσον από τις νεώτερες διατάξεις δεν απαγγέλλεται ρητά η κατάργησή τους και οι ρυθμίσεις τους είναι συμβατές και δεν έρχονται σε αντίθεση με το νέο νομικό καθεστώς. (ΣΤΕ 3374/2015, Ολομ., 346/2014).

Επομένως, η υ. α. Δ 16//2011, η οποία εκδόθηκε κατ'εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 106 του προϊσχύσαντος Κώδικος Δημοσίου Λογιστικού, (ν. 2362/1995), καταργηθείσα, ήδη, με τη διάταξη του άρθρου 177 του ν.4270/2014, διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά την δημοσίευση του νόμου αυτού, εφόσον αυτή δεν καταργήθηκε ρητά, ούτε έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του. (Γνωμοδότηση ΝΣΚ 200/2018).

26. Επιπρόσθετα, από τη σύστασή τους με το ν. 3852/2010 τα νομικά πρόσωπα των Περιφερειών διαθέτουν ίδια Ταμειακή Υπηρεσία. Συγκεκριμένα, ειδικά αναφορικά με τη μνημονευόμενη στο ιστορικό Περιφέρεια Πελοποννήσου, ο Οργανισμός Λειτουργίας της εμπεριέχεται στο πδ 131/2010 (Α'2 24), με το άρθρο 12 παρ. 2 (β) του οποίου προβλέπεται Τμήμα Ταμειακής Υπηρεσίας – Προσόδων και Περιουσίας, υπαγόμενο στη Διεύθυνση Οικονομικού και επιφορτισμένο, μεταξύ άλλων, για τον έλεγχο και την βεβαίωση των εσόδων από φόρους, τέλη, δικαιώματα, εισφορές, των εσόδων από ακίνητα και άλλες πηγές και για την παρακολούθηση της

απόδοσής τους. Ωστόσο, και ανεξαρτήτως του ότι στο συγκεκριμένο άρθρο του Οργανισμού δεν γίνεται αναφορά σχετικά με την είσπραξη των εσόδων αυτών, η είσπραξη του διοικητικού προστίμου του ν. 3446/2006, το οποίο αποτελεί, κατά ένα μέρος του έσοδο του Δημοσίου θα διενεργηθεί από την αρμόδια ΔΟΥ στην οποία η ταμειακή υπηρεσία της αρμόδιας Περιφέρειας θα αποστέλλει τους χρηματικούς καταλόγους μαζί με τον προς βεβαίωση νόμιμο τίτλο, εν προκειμένω την καταλογιστική πράξη επιβολής του διοικητικού προστίμου, προκειμένου να λάβει χώρα η ταμειακή, («εν στενή εννοία»), βεβαίωση αυτού.

Απάντηση :

Με βάση όλα όσα ανωτέρω αναφέρθηκαν, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, και σύμφωνα με το πραγματικό αυτού, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε'), γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ως εξής:

27. Μετά την σύνταξη της καταλογιστικής πράξης επιβολής του προστίμου του ν. 3446/2006, η οποία διενεργείται ταυτόχρονα με την διαπίστωση της παράβασης, η Περιφέρεια οφείλει να προβαίνει στις προβλεπόμενες από τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεων Δημοσίων Εσόδων ενέργειες, προκειμένου να λάβει χώρα η εν στενή εννοία (ταμειακή) βεβαίωση της οφειλής.

28. Από το ιστορικό του ερωτήματος δεν προκύπτει ότι έλαβε χώρα η ταμειακή («εν στενή εννοία») βεβαίωση των προστίμων, τα οποία επιβλήθηκαν με τις από 12.9.2008 καταλογιστικές πράξεις παράβασης της ΝΑ Πιερίας. Επομένως, το δικαίωμα της Περιφέρειας να προβεί σε ταμειακή βεβαίωση των απαιτήσεών της, οι οποίες απορρέουν από τις καταλογιστικές αυτές πράξεις έχει, σε κάθε περίπτωση, υποπέσει σε αποσβεστική προθεσμία.

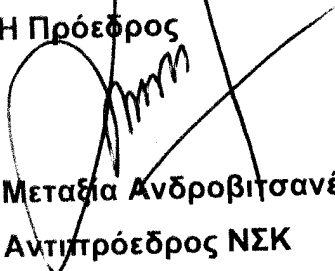
29. Η πάροδος της αποσβεστικής προθεσμίας για τη διενέργεια της ταμειακής βεβαίωσης των προστίμων, τα οποία επιβλήθηκαν με τις αναφερόμενες στο ιστορικό καταλογιστικές πράξεις, καθιστά μη νόμιμη την

παρακράτηση των στοιχείων κυκλοφορίας του οχήματος.

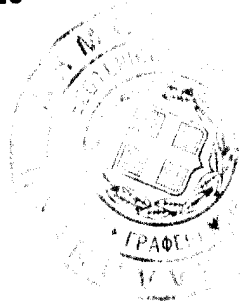
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 26.6.2020

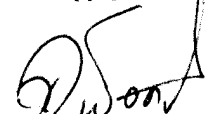
Η Πρόεδρος

Μεταξία Ανδροβιτσανέα
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Χριστίνα Γιωτοπούλου
Πάρεδρος ΝΣΚ